

El Parlament de tothom

Guia pràctica per a saber-ne més

El Parlament de tothom

- 3 Què és el Parlament?
- 4 Els diputats del Parlament
- 5 Sistema electoral
- 6 Òrgans del Parlament
- 7 Les funcions del Parlament
- 8 La funció legislativa
- 9 La funció de creació, control i impuls de l'acció política i de govern
- 10 Les funcions d'aprovació dels pressupostos, i la funció electiva
- 11 Sistema de treball i de decisió
- 12 El Parlament obert
- 13 Història del Parlament
- 14 Història del Palau
- 15 Altres institucions de la Generalitat

Què és el Parlament?

1. El Parlament representa tot el poble de Catalunya.

“ El Parlament
representa
el poble de
Catalunya ”

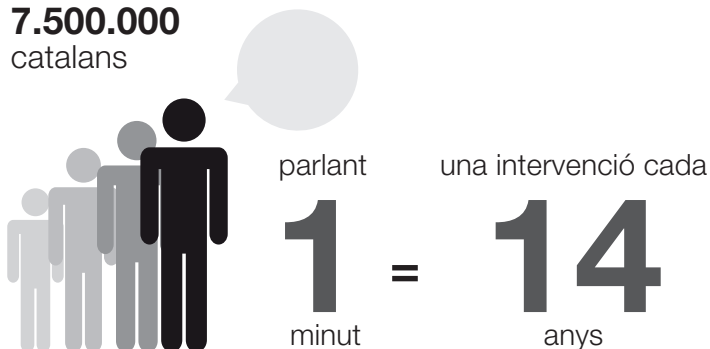
(article 55.1 de
l'Estatut d'autonomia)

El Parlament representa tots els ciutadans,
independentment del seu vot.

2. Per què calen representants?

7.500.000
catalans

Si els set milions i mig de ciutadans de Catalunya haguessin de parlar, comptant que el Parlament estigués sempre obert, cadascun només podria intervenir un minut cada catorze anys.

3. El Parlament, avui.

Qui pot votar?

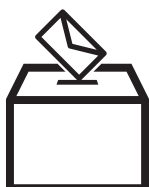
Els majors de

18
anys

amb la condició
política de catalans*

Els empadronats en un municipi de Catalunya i amb nacionalitat espanyola, i els catalans residents temporalment o permanentment a l'estranger.

El vot és: universal, lliure,
igual, directe, secret
i proporcional.*

Candidats: llistes
electorals tancades
d'un partit polític o
d'una coalició
electoral.

Durada de la
legislatura:
4 anys com a
màxim.*

ANY	ANY
1	3
ANY	ANY
2	4

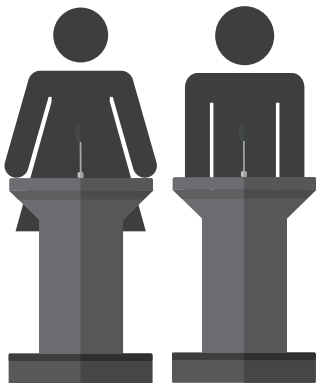
El Parlament es pot dissoldre abans dels 4 anys si ho decideix el president de la Generalitat, o si la investidura no es pot produir dins del termini.

Els diputats del Parlament

Els qui surten elegits en unes eleccions són els representants de tots els ciutadans, i a partir del moment que han estat escollits es converteixen en membres del Parlament o diputats. Els diputats tenen els deures i els drets següents:

Deures

- Complir les normes sobre les incompatibilitats.
- Presentar les declaracions sobre el seu patrimoni i les activitats diferents de la de membres del Parlament.
- Assistir als debats i a les votacions del Ple i de les comissions de què són membres i complir les seves funcions.
- Ser membres, almenys, d'una comissió.
- Actuar d'acord amb els principis d'ètica establerts pel Reglament i el Codi de conducta dels membres del Parlament.

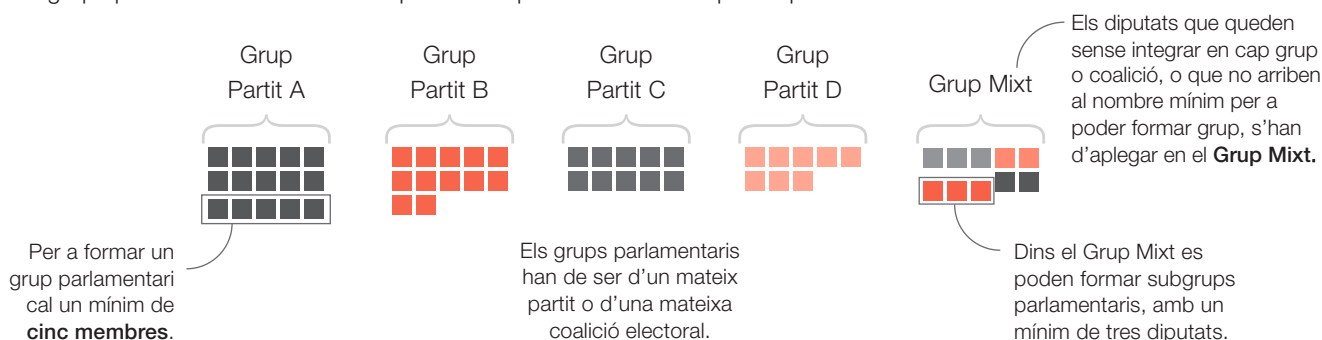

Drets

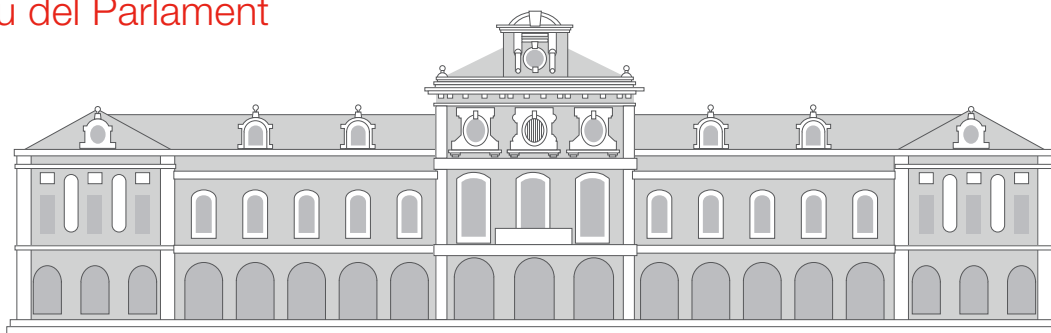
- Assistir a totes les sessions parlamentàries.
- Participar en els debats i en les votacions del Ple i dels òrgans dels quals siguin membres.
- Presentar esmenes a qualsevol proposta sobre la qual el Parlament s'hagi de pronunciar.
- Formar part de comissions parlamentàries.
- Accedir a tota la informació de què disposin el Govern i l'Administració.

Els grups parlamentaris

Els grups parlamentaris són la correspondència parlamentària dels partits polítics i les coalicions.

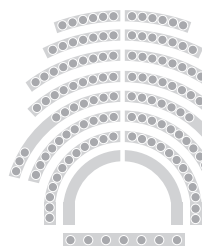

La seu del Parlament

La seu del Parlament és el **Palau del Parlament**, a la ciutat de Barcelona. El Ple i les comissions també poden reunir-se en altres llocs de Catalunya.

El **Saló de Sessions** és el lloc on es fan habitualment les sessions del Ple del Parlament.

Es diu **hemicle** perquè és semicircular, amb un passadís al mig.

Els **escons** són els seients on s'asseuen els diputats.

El treball parlamentari

El Parlament de tothom

Sistema electoral

+ Per a saber-ne més

Catalunya és l'única comunitat autònoma de l'Estat espanyol que no té una llei electoral pròpia. La normativa aplicable en les eleccions al Parlament de Catalunya és la següent:

La llei regula:

Llei orgànica
5/1985, del règim
electoral general

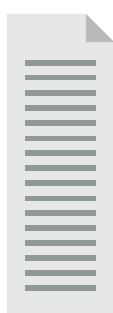
Estatut
d'autonomia de
Catalunya

- El dret de sufragi.
- L'Administració electoral.
- Els cens electoral.
- Els requisits de convocatòria d'eleccions.
- El procediment de presentació de candidatures (llistes tancades).
- La campanya i propaganda electoral.
- Les despeses i subvencions electorals.
- Els delictes i infraccions electorals.

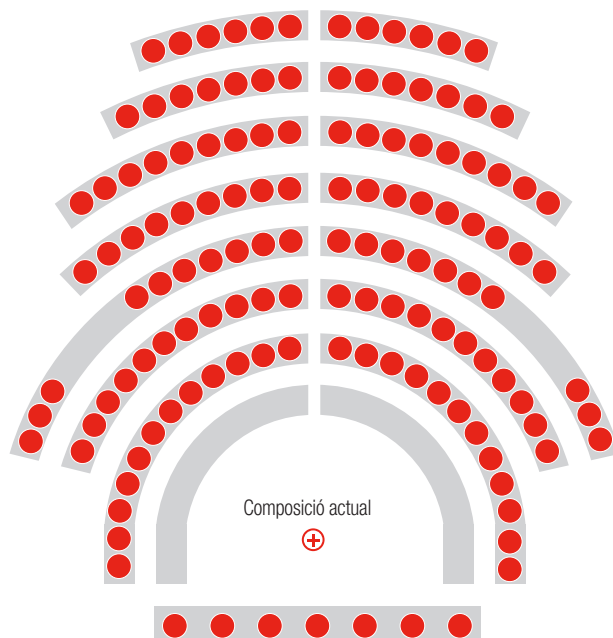
La disposició transitòria quarta de l'Estatut d'autonomia del 1979, que es manté vigent en l'actual, **estableix les normes per a les eleccions al Parlament**, mentre una llei de Catalunya no en reguli el procediment.

El Parlament està integrat per

135
diputats

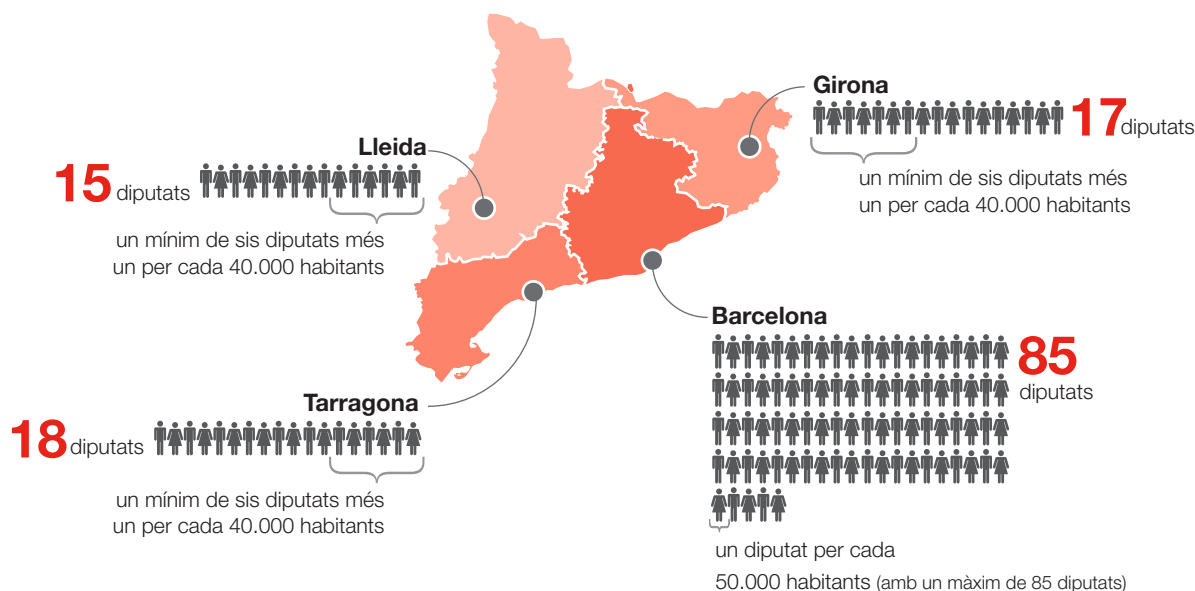

- Llistes tancades: es vota la llista d'un partit o coalició, no un candidat específic.

- Els diputats són elegits per sufragi universal, igual, directe i secret pels ciutadans majors de 18 anys.
- El sistema d'escrutini és proporcional.

Els **135 diputats** són elegits per les 4 circumscripcions electorals: **les 4 províncies**.

Òrgans del Parlament

Per a funcionar el Parlament s'organitza en òrgans, que són uns grups determinats de diputats amb unes atribucions i unes funcions específiques.

Òrgans del Parlament

- **Presidència i Mesa**
- **Junta de Portaveus**
- **Comissions**
- **Ple**
- **Diputació Permanent**

Presidència i Mesa

La Mesa del Parlament està formada per 7 membres (1 president, 2 vicepresidents i 4 secretaris), tots ells elegits pel Ple del Parlament.

La Mesa dirigeix, ordena i qualifica la tasca parlamentària i dierifeix els serveis del Parlament

El president del Parlament representa tot el Parlament (els 135 diputats). Estableix i manté l'ordre de les discussions i dirigeix els debats.

REGLAMENT

El Reglament del Parlament és la norma que estableix els òrgans i el funcionament del Parlament en tots els seus àmbits. A la **Mesa** li correspon aplicar-lo i interpretar-lo.

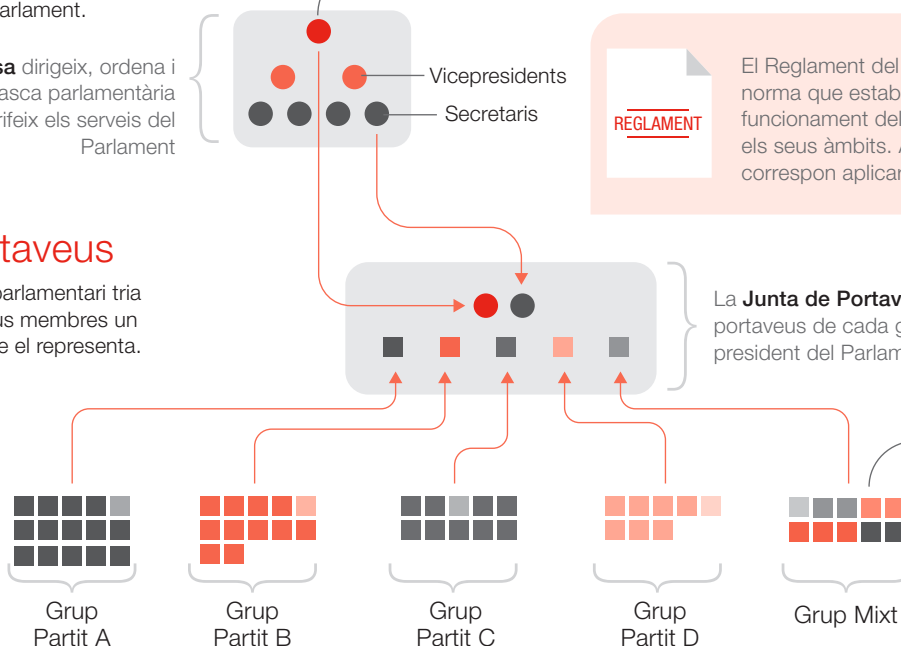
⊕ Per a saber-ne més

Junta de Portaveus

Cada grup parlamentari tria entre els seus membres un portaveu que el representa.

La **Junta de Portaveus** està formada pels portaveus de cada grup parlamentari, el president del Parlament i un dels secretaris.

S'hi poden constituir subgrups parlamentaris integrats per un mínim de tres diputats del mateix partit o coalició. A la Junta de Portaveus hi pot assistir un representant de cada subgrup, si es dóna el cas que tots els membres del Grup Mixt són adscrits a subgrups parlamentaris.

La sessió plenària només és una part de tota la feina parlamentària. Abans del Ple, els diputats ja han treballat, en les comissions, les propostes que es debatran i s'aprovaran, o no, en el Ple.

Comissions

Les comissions són indispensables per al treball parlamentari.

Comissió

Són grups reduïts de diputats de tots els grups parlamentaris, amb la mateixa proporció que al Ple, que s'especialitzen per matèries.

Proposta legislativa o específica

Ple

És la reunió de tots els diputats al Saló de Sessions quan són convocats pel president del Parlament per a discutir i debatre les qüestions que són competència del Parlament de Catalunya segons l'Estatut.

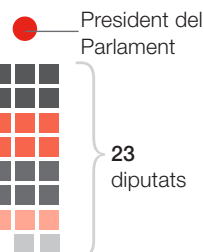
Debat al Ple

Aprovació (o no) al Ple

Format per 135 diputats.

Diputació Permanent

Quan el Ple no es reuneix perquè està dissolt, o en els períodes entre sessions, les funcions que té encomanades són complertes per la Diputació Permanent.

Aquest òrgan és presidit pel president del Parlament i el formen 23 membres designats pels grups parlamentaris.

Ha de donar compte al Ple de les decisions que pren.

Hi ha dues classes de comissions:

Legislatives

Fan lleis, d'acord amb la matèria en què estan especialitzades. Treballen projectes i proposicions de llei que esdevindran lleis si el Ple les aprova.

Específiques

Tenen una funció concreta o la tasca de relacionar-se amb determinades institucions o entitats públiques. Ho són les regulades pel Reglament, les creades per lleis, les d'estudi, d'investigació i de seguiment.

Les funcions del Parlament

El Parlament de Catalunya té les funcions següents: la legislativa; la pressupostària; la de creació, control i impuls de l'acció política i de govern, i l'electiva.

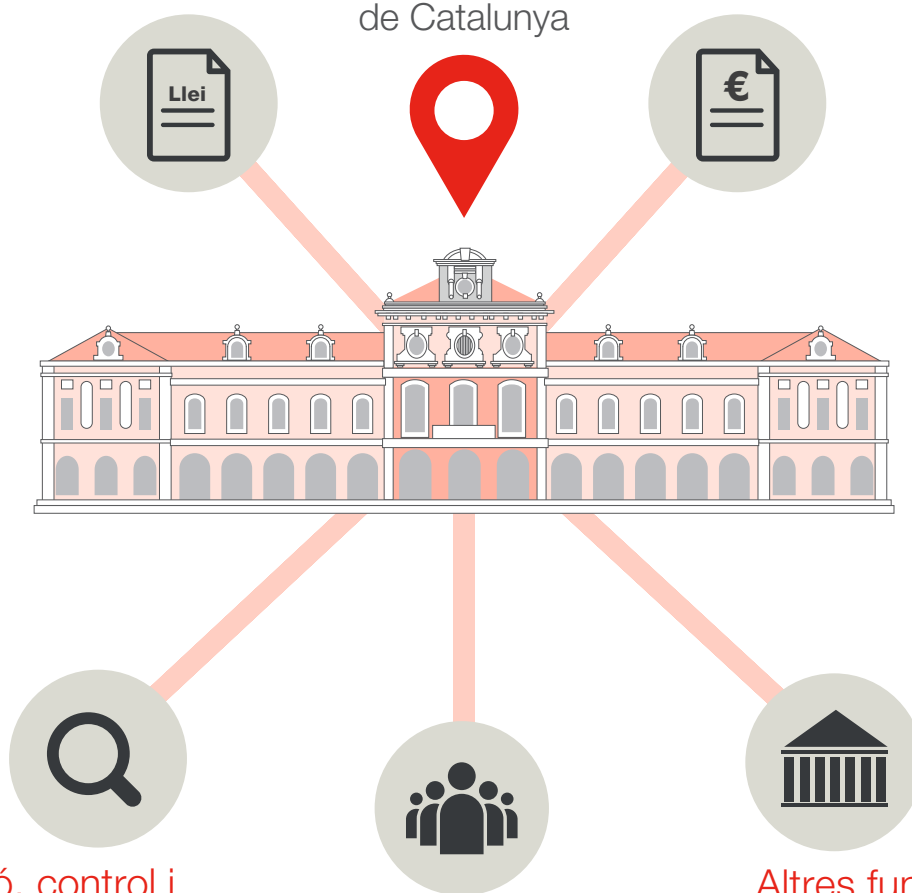
Legislativa

El Parlament té la capacitat d'elaborar i aprovar lleis sobre les matèries que l'Estatut d'autonomia, d'acord amb la Constitució, estableix com a exclusives de la Generalitat, i també respecte a les matèries compartides amb l'Estat.

Pressupostària

Cada any el Parlament aprova els pressupostos: debat i acorda la manera com es distribueixen els diners públics recaptats mitjançant els impostos per tal d'atendre les diverses necessitats i polítiques públiques. El debat de pressupostos és un dels més importants de cada any perquè comporta concretar i portar a terme el programa de govern per a l'any següent.

Parlament de Catalunya

De creació, control i impuls de l'acció política i de govern

El Parlament crea i manté el Govern; elegix entre els diputats la persona que ha d'exercir la Presidència de la Generalitat, la qual cosa comporta alhora l'aprovació del programa de govern exposat. Aquesta funció de creació es converteix en funció de control, ja que el president i el Govern són políticament responsables davant el Parlament. En tots dos casos el Parlament espera i impulsa l'acció política i de govern orientant i estímulant el Govern i els seus departaments i encomanant-los actuacions.

Electiva

El Parlament elegix el president de la Generalitat. També elegix els senadors que representen la Generalitat a les Corts Generals i la totalitat o un part dels membres de les institucions de la Generalitat (Consell de Garanties Estatutàries, Sindicatura de Comptes, Síndic de Greuges, Consell de l'Audiovisual de Catalunya) i d'altres organismes, principalment quan han de reflectir el pluralisme social i polític (Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, consells socials de les universitats, etc.).

Altres funcions

El Parlament també participa en l'activitat dels òrgans centrals de l'Estat. Correspon al Parlament la designació dels senadors que han de representar la Generalitat en el Senat, que la Constitució configura com a cambra de representació de les nacionalitats i les regions que integren l'Estat. El Parlament té dret d'iniciativa legislativa davant el Congrés dels Diputats: pot presentar-hi proposicions que donin lloc al naixement de lleis.

La funció legislativa

Una de les principals potestats del Parlament és la d'elaborar i aprovar lleis.

El procediment legislatiu és tot el recorregut que segueix el text, des que només és una proposta fins que es converteix en llei. Les propostes legislatives es poden dir *projecte de llei* (si neixen del Govern) o *proposició de llei* (si neixen del Parlament, dels municipis o comarques, o directament d'una proposta ciutadana).

Orígens d'una iniciativa legislativa

- **Govern** El text inicial s'anomena *projecte de llei*
 - **Grups o subgrups parlamentaris**
 - **Diputats** (com a mínim, cinc)
 - **Òrgans polítics representatius de les demarcacions supramunicipals de l'organització territorial**
 - **Municipis**
 - **Ciutadania**
- El text inicial s'anomena *proposició de llei*

Quan la proposta és dels ciutadans s'anomena *iniciativa legislativa popular (ILP)*.

Les poden presentar els **ciutadans majors de 16 anys**.

Es necessiten **50.000 firmes acreditades**.

El Reglament estableix dos tipus de procediment legislatiu: el **comú o ordinari** i l'**especial**.

Procediment legislatiu comú

Procediment legislatiu especial per a

- **Lleis de desenvolupament bàsic de l'Estatut**
- **Lleis de pressupostos**
- **Reforma de l'Estatut**
- **Aprovació de les lleis en comissió: comissions en seu legislativa plena**
- **Lectura única:** aprovació de la llei en una sola votació i sense poder-hi presentar esmenes

BOE: Boletín Oficial del Estado.

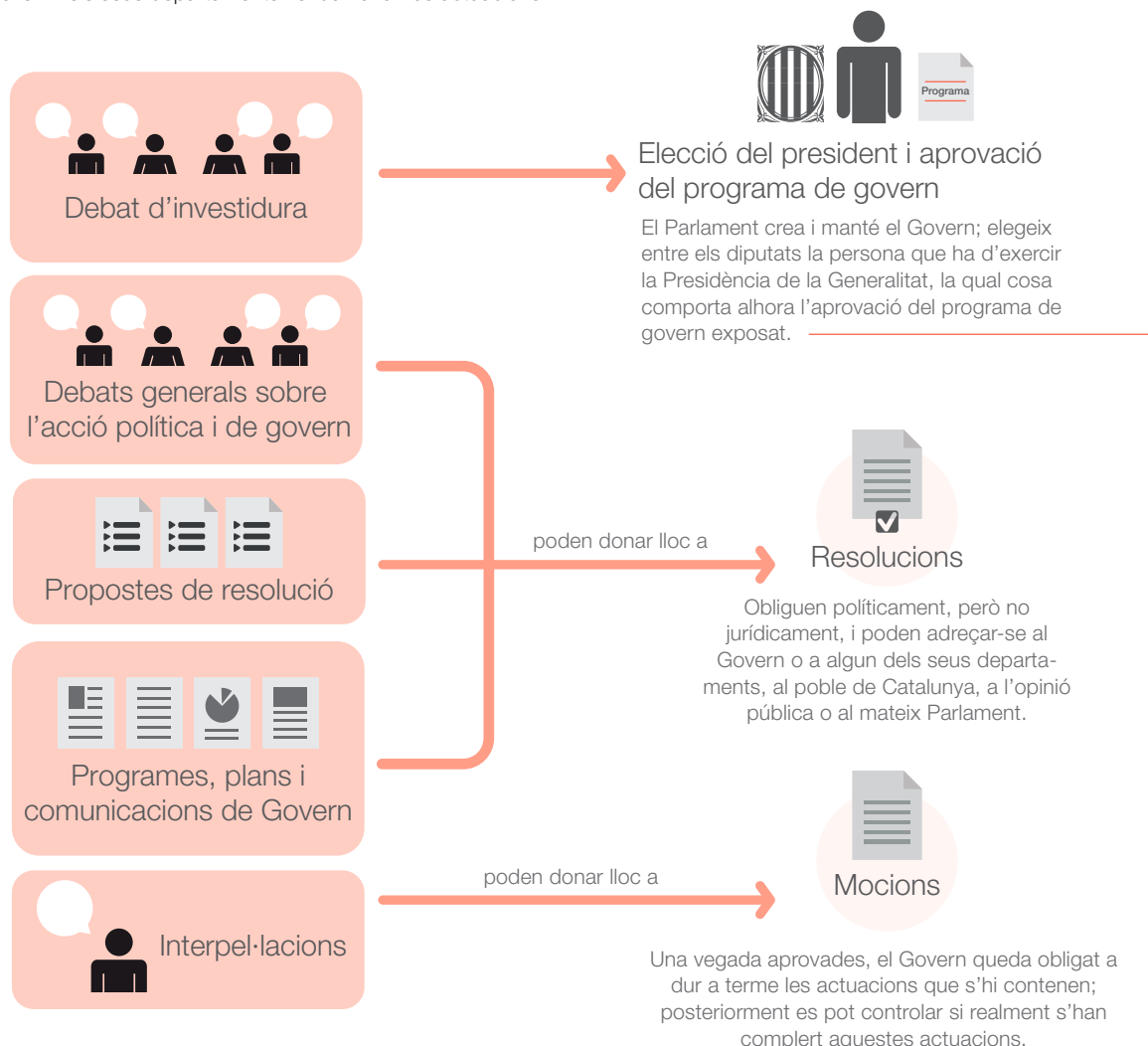
BOPC: Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya.

DOGC: Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

(*) Si s'ha acordat que la comissió tramiti el projecte o la proposició de llei en seu legislativa plena, la tramitació s'acaba aquí i ja no es fan el debat ni la votació en el Ple.

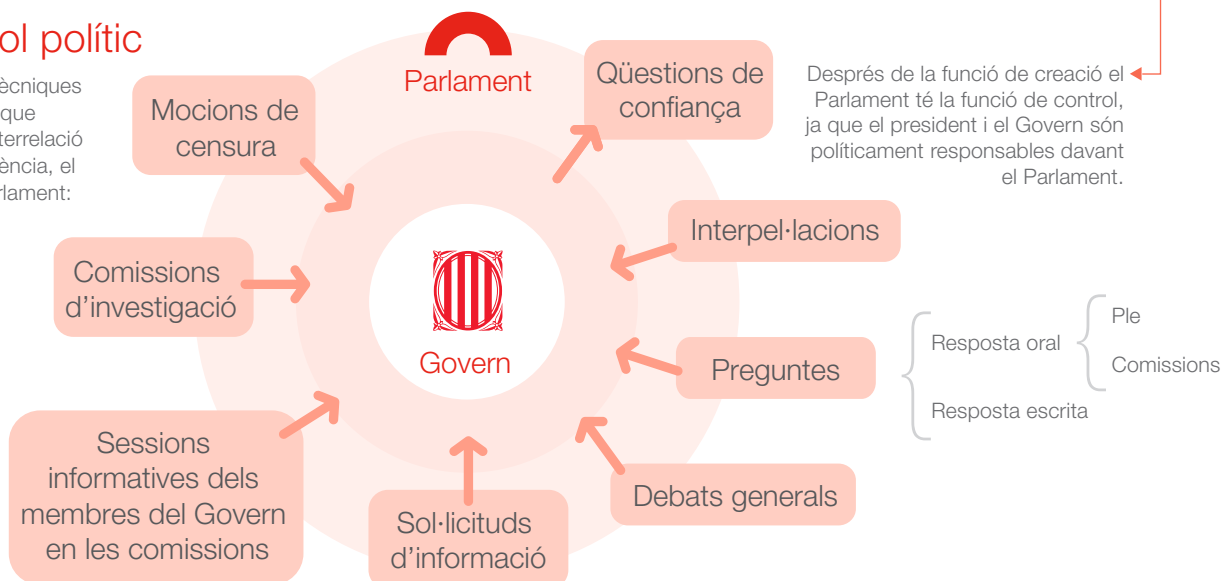
La funció de creació, control i impuls de l'acció política i de govern

El Parlament de Catalunya, en representació del poble, vetlla pel bon govern de la nació. Això comporta el poder de crear i fer caure el Govern, i de criticar-ne, controlar-ne i orientar-ne l'actuació política i administrativa. També hi ha procediments parlamentaris per a esperonar i impulsar l'acció política i de govern i per a orientar i estimular el Govern i els seus departaments i encomanar-los actuacions.

El control polític

Instruments i tècniques més habituals que permeten la interrelació entre la Presidència, el Govern i el Parlament:

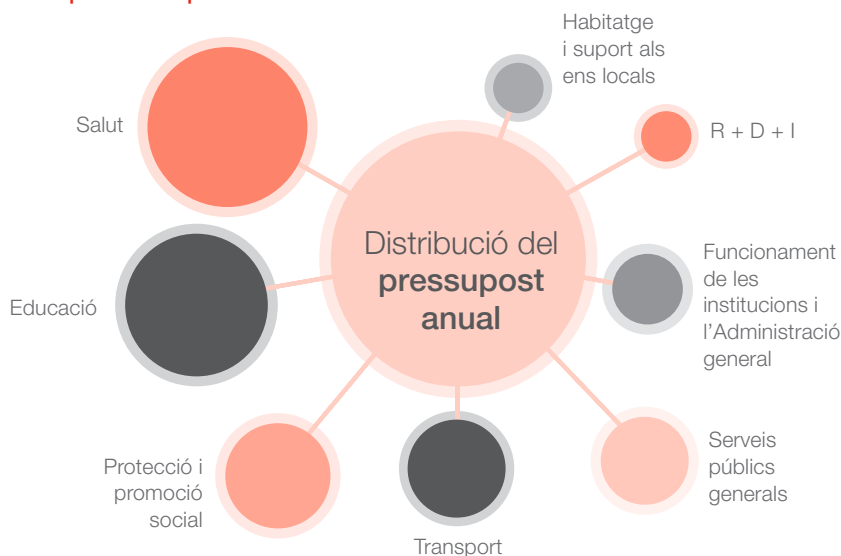
La funció d'aprovació dels pressupostos, i la funció electiva

Cada any el Parlament aprova els pressupostos, és a dir, debat i acorda la manera com es distribueixen els diners públics recaptats mitjançant els impostos per tal d'atendre les diverses necessitats i polítiques públiques.

Funció d'aprovació dels pressupostos

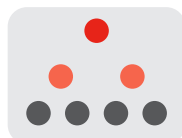

El debat de pressupostos és un dels més importants de cada any perquè comporta concretar i portar a terme el programa de govern per a l'any següent, en el marc del que es va acordar quan el Parlament va triar el president.

Funció electiva

El Parlament té reconeguts amplis poders electius. Elegeix:

La Mesa del Parlament i les meses de les comissions

El president de la Generalitat

Els senadors que representen la Generalitat a les Corts Generals

També elegeix o nomena:

El síndic de greuges.

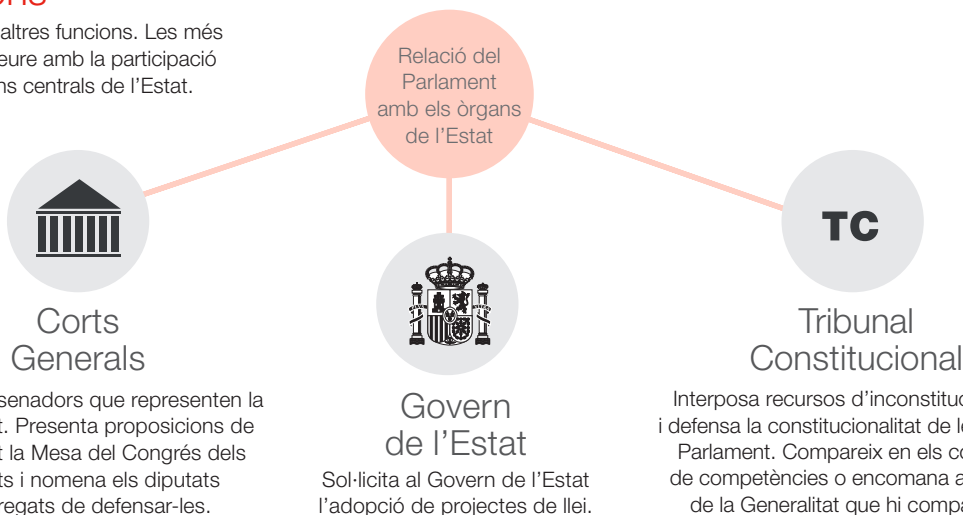
Els membres del Parlament que han de defensar davant el Congrés dels Diputats les proposicions de llei que el mateix Parlament hi presenta.

Tots o part dels membres de les institucions més importants de la Generalitat: Consell de Garanties Estatutàries, Sindicatura de Comptes i d'altres organismes, com ara el Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, consells socials de les universitats, etc.

Altres funcions

El Parlament exerceix altres funcions. Les més destacables tenen a veure amb la participació en l'activitat dels òrgans centrals de l'Estat.

El Parlament de Catalunya pren les decisions després d'un seguit de debats. En els assumptes de relleu especial, tots els grups parlamentaris poden fixar la seva posició o explicar el seu vot.

El debat

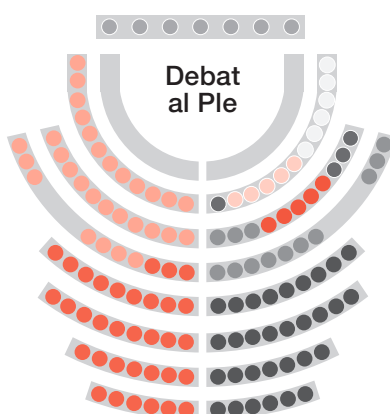

Els membres del Parlament debaten els temes reunits en comissions i tots junts al Ple.

Comissió

Proposta a debatre

Hi participen tots els grups parlamentaris, els quals representen tots els ciutadans.

Tenen un temps limitat per a parlar:

15-20 minuts
per a qüestions
globals

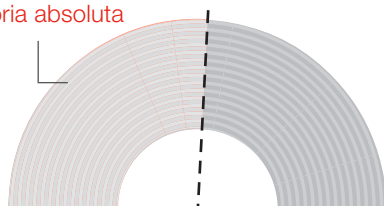
3 minuts
per a assumptes
específics

Sistemes de decisió: les votacions

Requisits perquè el Parlament pugui prendre una decisió

- 1** Hi ha d'haver **majoria dels membres** (més de la meitat).

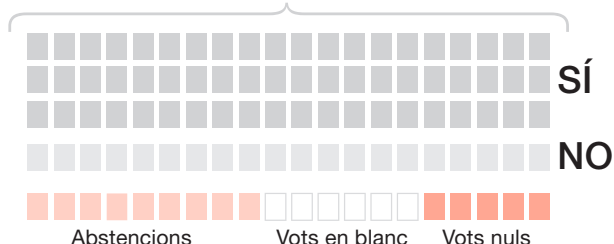
Majoria absoluta

En el cas del Ple, la majoria absoluta és de **68** diputats

- 2** El **quòrum de decisió** ordinari és el de **majoria simple**: en les votacions els vots positius superen els negatius, sense comptar les abstencions, els vots en blanc i els vots nuls.

Majoria simple

Tipus de votació

Els procediments de votació al Parlament de Catalunya són:

Votació per assentiment, quan la proposta de la presidència no suscita l'objecció de cap membre del Parlament.

Votació ordinària, que es fa electrònicament: cada diputat prem el botó que correspon al sentit del seu vot i el sistema electrònic computa els vots emesos i expressa els resultats en dues pantalles situades a la vista de tots els assistents a la sessió.

Votació pública per crida, que és un procediment que s'empra per a adoptar decisions solemnes o rellevants. Per sorteig es treu el nom del diputat que serà cridat primer, i els altres es criden per ordre alfabètic a partir d'aquell; la persona cridada respon "sí" o "no" o declara que s'absté.

Votació secreta, que es pot fer per paperetes o pel sistema electrònic, en el cas d'elecció de persones, i per boles, quan es qualifica la conducta de persones: la bola blanca vol dir que s'aprova, la negra significa que es rebutja.

El Parlament de tothom

El Parlament obert

➕ Per a saber-ne més

La recent reforma del Reglament del Parlament de Catalunya suposa un important pas endavant en la consideració del ciutadà com a subjecte actiu en la vida parlamentària.

Vies tradicionals de participació

▪ Iniciativa legislativa popular (ILP)

Les poden presentar els **ciutadans majors de 16 anys**.

Es necessiten **50.000 firmes acreditades**.

▪ Comissió de Peticions

Tramita les peticions que els ciutadans fan al Parlament en exercici del dret de petició individual o col·lectiva, reconegut per l'Estatut.

Les peticions han de complir certes condicions:

- Han de proposar una actuació del Parlament.
- No poden afectar competències d'àmbit judicial o administratiu.
- No poden consistir en una queixa contra una acció o un greuge d'una administració o d'un particular.

Es valoren especialment les peticions d'interès col·lectiu i les que tenen per objecte una reforma legislativa.

▪ Audiències i compareixences de les organitzacions, els grups socials i els experts

La seva finalitat és oferir als sectors més directament afectats per l'aprovació d'una determinada llei un marc de participació en la tramitació parlamentària que els permeti donar a conèixer el seu punt de vista.

Noves vies de participació ciutadana

Entorn web

▪ Espai web

www.parlament.cat

Ofereix informació detallada sobre el funcionament i l'activitat del Parlament de Catalunya. Inclou diversos espais per a la participació ciutadana.

▪ Escó 136

esco136.cat

Espai de participació en què els ciutadans poden fer aportacions, comentaris o suggeriments sobre els projectes i les proposicions de llei en tramitació parlamentària.

▪ Projectes educatius

parlament.cat/aulaparlament

El Parlament, per mitjà de la plataforma **Aula Parlament**, organitza activitats pedagògiques i projectes de participació per a centres educatius i universitaris.

▪ Portal de transparència

parlament.cat/web/transparencia

Hi trobem:

Normativa

Informació institucional

Organització de l'Administració parlamentària

Activitat del Parlament

Participació i relació amb els ciutadans

Transparència pressupostària i econòmica

▪ Xarxes socials

@parlament_cat

facebook.com/parlament.cat

ParlamentCatalunya

@parlament_cat

▪ Canal Parlament

canalparlament.cat

Emet les sessions plenàries en directe per internet i per televisió

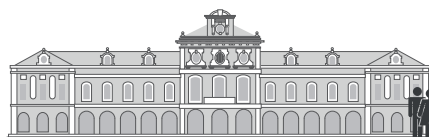
Canal 3/24 de Televisió de Catalunya

Per internet es poden seguir en directe i consultar en diferit sessions de comissions, conferències de premsa i la majoria d'actes institucionals que tenen lloc al Parlament.

▪ Visites al Palau del Parlament

www.parlament.cat/acces/visites/info/ca/index.html

- Visites individuals
- Centres escolars
- Grups universitaris
- Grups socials

Les visites són gratuïtes.

Tenen una durada de **45 minuts**.

Història del Parlament

Els antecedents de la institució parlamentària a Catalunya, cal buscar-los en l'edat mitjana, concretament en unes reunions anomenades *assemblees de pau i treva*, i en la Cort comtal del segle XI. En origen, la pau de Déu era el dret de refugi de les persones i els béns dins el territori protegit de trenta passes al voltant de l'església, que s'anomenava *sagrera*. La treva era la suspensió de les guerres i dels conflictes violents en uns períodes determinats.

■ Corts ■ Generalitat ■ Bienni Negre ■ Franquisme

Orígens del Parlament de Catalunya:
assemblees de pau i treva
i la Cort comtal.

Miniatura que representa el rei Alfons I (1154-1196) presidint una assemblea de pau i treva (còdex dels Usatges).

S. XI

S. XII

Les Corts es componien de tres braços: **el militar**, que reunia els representants de la noblesa; **l'eclésiàstic**, amb els representants de la jerarquia religiosa, i **el reial**, amb els representants de les ciutats i viles del domini del monarca.

Corts de Barcelona
1283: Constitució
Volem, estatuiem.
Pere II el Gran.

Les primeres **Corts Generals de Catalunya**
(1213-1276).
Jaume I el Conqueridor.

S. XIV

S. XIII

S. XV

S. XVI

Diputació del General o Generalitat (les Corts s'anomenaven Generals de Catalunya), 1336-1387.
Pere III el Cerimoniós.

Decret de Nova Planta
(16 de gener de 1716)
Felip V. Abolició del dret i les institucions de Catalunya.

Guerra de Successió
(1702-1714)
11 de setembre de 1714:
caiguda de Barcelona.

S. XVIII

S. XVII

S. XIX

S. XX

216 anys sense Corts catalanes

1914

1923

Mancomunitat de Catalunya:
intent de recobrar institucions catalanes.
Abolició pel dictador Primo de Rivera.

Segona República espanyola:
Generalitat restaurada

Franquisme

1939

1.10.1938

5.4.1938

1936

1934-1936

Franquisme: derogació de l'Estatut i totes les institucions que n'emanaven. Parlament tancat i convertit en caserna. Exili. Repressió i lluites clandestines per aconseguir que es restablís la democràcia i el reconeixement de la identitat de Catalunya (Assemblea de Catalunya).

Fi de la guerra

Darrera reunió del Parlament.

Llei de derogació de l'Estatut pel general Franco.

Bienni Negre
Anul·lació Generalitat i Parlament pel Govern espanyol. Proclamació Estat català.

Guerra civil

La Generalitat segueix existint tot i les dificultats de la guerra.

Transició

1975

Mort del dictador

1977

Restauració de la Generalitat

1978

Constitució espanyola

1979

Estatut d'autonomia

1980

Parlament de la Generalitat restablert: eleccions (20 de març de 1980) i primera sessió (10 d'abril de 1980).
President: Josep Tarradellas.

S. XXI

El Parlament de tothom

Història del Palau

➕ Per a saber-ne més

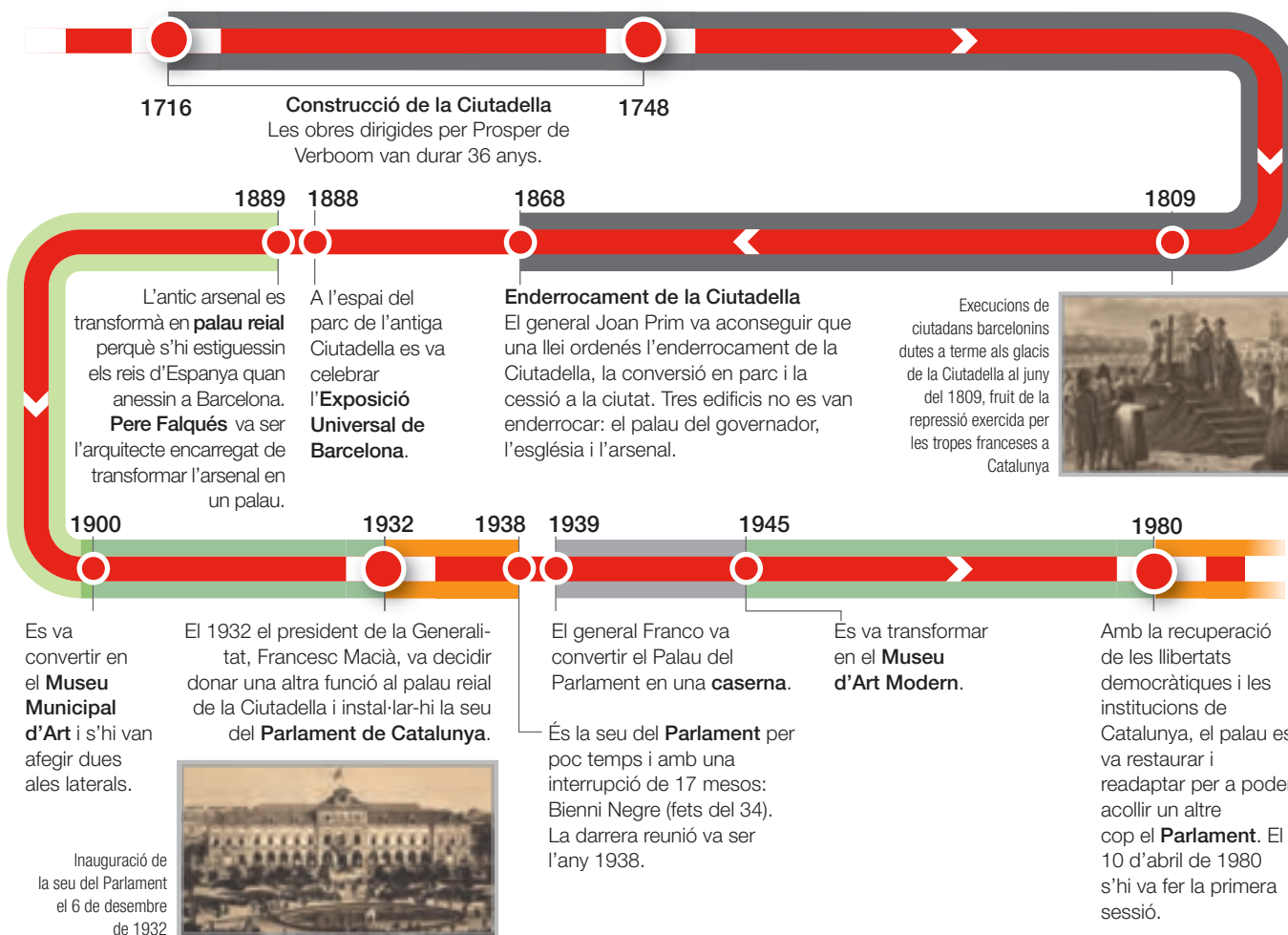
El Parlament de Catalunya té la seu oficial al Palau del Parlament, que és al parc de la Ciutadella de Barcelona.

L'edifici del Palau del Parlament va ser, en un principi, l'arsenal de la Ciutadella. La Ciutadella era el recinte que el rei Felip V va fer construir a Barcelona després de la derrota dels catalans en la Guerra de Successió. Des de llavors fins a l'actualitat ha viscut molts canvis.

Cronologia del Palau del Parlament

■ Arsenal ■ Caserna ■ Palau reial ■ Museu ■ Parlament

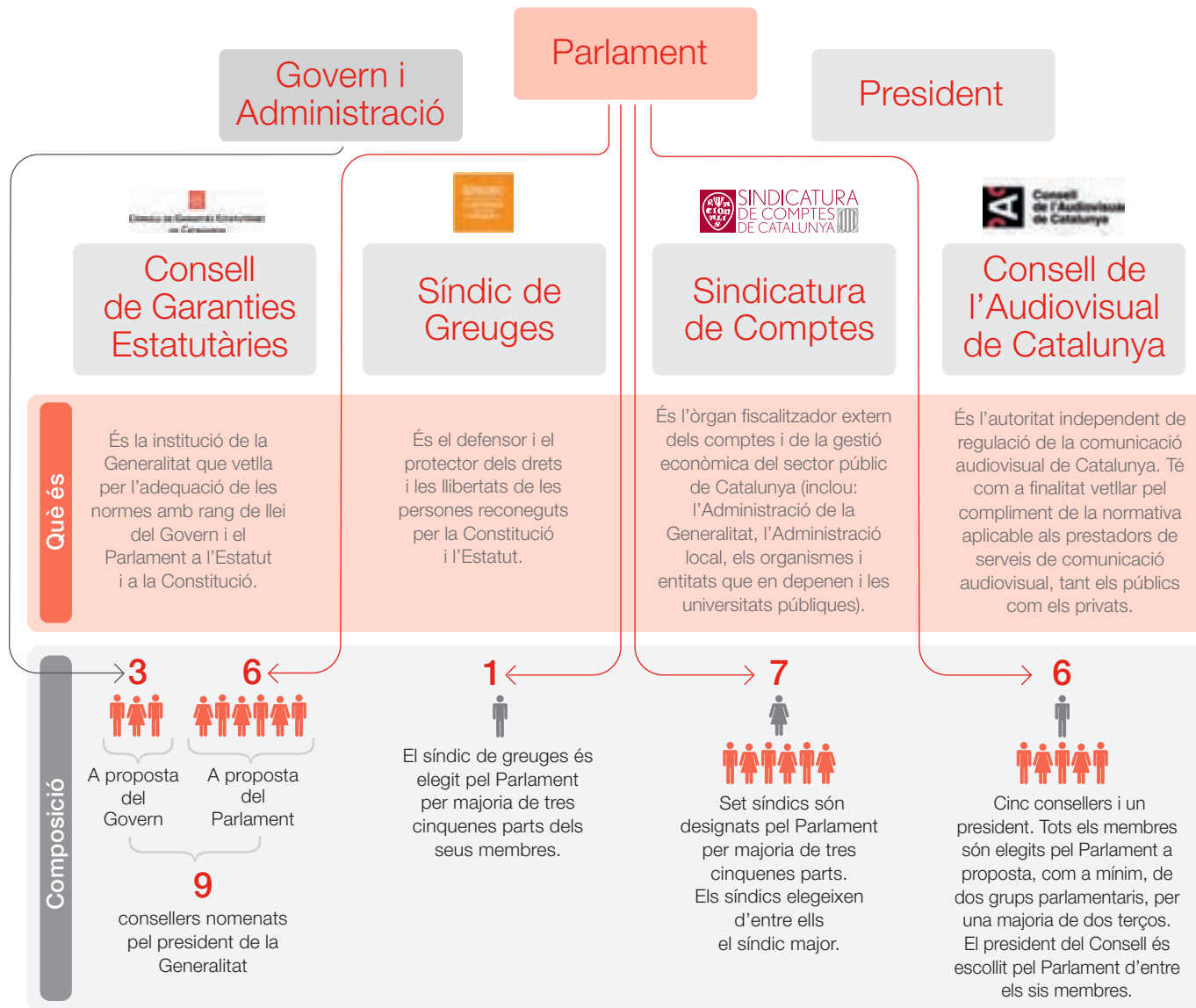

El Parlament de tothom

Altres institucions de la Generalitat

➕ Per a saber-ne més

El capítol V del títol II de l'Estatut d'autonomia estableix que, a banda del Parlament de Catalunya, el president de la Generalitat, el Govern i l'Administració de la Generalitat, la Generalitat té quatre institucions més: el Consell de Garanties Estatutàries, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Funcions

- Fa dictàmens jurídics sol·licitats pel Parlament, el Govern, el Síndic de Greuges o les institucions locals sobre projectes i proposicions de llei, decrets, etc.
- Fa també dictàmens sobre normes de l'Estat, abans de la seva impugnació davant el Tribunal Constitucional, mitjançant la interposició pel Govern o pel Parlament del corresponent recurs d'inconstitucionalitat.

- Té la funció d'atendre les queixes de totes les persones que es troben desamparades davant l'actuació o la manca d'actuació de les administracions. Vetlla pel bon funcionament de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals de Catalunya, com ara els ajuntaments, les diputacions o els consells comarcals. Per tant, actua com a supervisor i col·laborador de l'Administració catalana, amb l'objectiu d'ajudar a millorar-ne el funcionament.

- Fa informes de fiscalització: examina els comptes dels ingressos i les despeses del sector públic de Catalunya a l'efecte de determinar-ne la fiabilitat, així com la regularitat, legalitat i eficàcia de les operacions realitzades.
- Té la funció consultiva d'assessorament al servei dels òrgans parlamentaris.
- La Sindicatura pot actuar per delegació del Tribunal de Comptes, tant en matèria de fiscalització com en la realització d'actuacions prèvies a l'exigència de responsabilitats comptables, instruint els procediments corresponents.

- Atorga títols que habilitin a prestar servei de comunicació audiovisual, vetlla pel compliment de la normativa reguladora de l'audiovisual (principis del pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament), vetlla pel compliment del pluralisme lingüístic i pel compliment de la normativa sobre el català i l'aranès, vetlla pel compliment de la legislació sobre protecció dels infants i els adolescents, vetlla pel compliment de la legislació sobre publicitat i garanteix el compliment de les missions de servei públic assignades als mitjans públics.

© Parlament de Catalunya
Parc de la Ciutadella, s/n
08003 Barcelona
Tel. 933 046 500
www.parlament.cat

Departament de Relacions Institucionals
Aula Parlament
Tel. 933 046 500 (ext. 3430)
Fax 937 063 204
A/e: aulaparlament@parlament.cat

Dipòsit Legal: B.24760-2016